

studeni 2021.

Pohod

broj 8. TROMJESEČNIK UDRUGE HRVATSKA ZA ŽIVOT

ISSN 2706-5197

www.hrvatskazazivot.com

IDITE K JOSIPU!

Ovaj tromjesečnik dar je zajednici za izgradnju kulture života.

U ovome broju:

40 DANA ZA ŽIVOT

Robert Colquhoun:
Sudjelovanje u Inicijativi
jest promatranje Božje
milosti na djelu

NAŠI PROGRAMI

dr. sc. Krunoslav Puškar:
Muževnost se rađa
iz odgovornosti

PRAVNIKOV KUTAK

Filip Đekić: Pobačaj i
pravni položaj oca
nerođenog djeteta

REPORTAŽA

Vladimir Hoblaj:
Supruga i ja udomili smo
15, a posvojili 6 djece

DRUŠTVENA STRATEGIJA

Marlon Macanović:
Zaslužuju li višečlane
hrvatske obitelji zakonsko
priznanje statusa roditelja
odgojitelja?

SVJEDOČANSTVO

Veseljko Kralj: Dijete je
neprocjenjiv Božji dar,
a ne pravo

40 DANA
ZA ŽIVOT

Uvodna riječ predsjednika udruge »Hrvatska za Život«

Danas jasnije vidim i bolje razumijem skorašnje sveopće pomirenje, dolazak Mira i preobrazbu svijeta u onaj dan što se ima dogoditi. Živeći svakodnevno život za život, sam život mi postaje shvatljiviji, a njegova veličanstvenost budi u meni sve veće strahopoštovanje. Dodirnuo sam nit savršene halje koju nam pripravlja Gospodin. Spašavanjem ovozemaljskog života nevinome, a ponajprije očuvanjem nećije duše od propasti, uronio sam dublje u poimanje vječnosti. Moj Sari, mome timu i brojnim moliteljima darovan je mističniji pogled na svijet.

Kako sam prošao program ignacijanskih vježbi u organizaciji *Injiga*, jednom tjedan dana u šutnji i jednom raspoređenog kroz cijelu godinu, bolje sam upoznao život sv. Ignacija Loyolskog. Ignacijske misli potvrdile su se u ovome našem apostolatu.

U jednome od svojih pisama on promišlja: »Trenutak kad si odlučio upotrijebiti svu svoju snagu u hvaljenju, čašćenu i služenju Bogu našem Gospodinu, postao je trenutak kad si podigao zastavu suprotnu svijetu, a sebe učinio spremnim odreći se sveg uzvišenog prigrlujući ono što je maleno. Istovremeno, razriješio si prihvatići u slobodi uzvišeno ili poniženo, čast ili poniženje, bogatstvo ili siromaštvo, biti voljen ili omražen, cijenjen ili omalovažen - ukratko, svjetsku slavu ili ranjavanje koje te može zadesiti. Ako priželjkujemo živjeti u slavi i biti cijenjeni od naših susjeda, onda nikad nećemo biti čvrsto ukorijenjeni u Bogu, našem Gospodinu, i bit će nam nemoguće ostati mirni kada na naš životni put stignu uvrijede.«

Također, Ignacijska molitva predanja i ljubavi pokazuje onu raspoloživost duše koja je potrebna svakome od nas kako bismo bili istinski oni koji u svojoj biti jesmo, a apostolat u kojem djelujemo plodonosan i pobjedonosan:

Uzmi, Gospodine

Uzmi, Gospodine, i primi svu moju slobodu, moju pamet, moj razum i svu moju volju, sve što jesam ili posjedujem. Ti si mi to dao, Tebi, Gospodine, sve to vraćam; sve je Tvoje, raspolaži sa svime po svojoj volji. Daj mi samo svoju ljubav i milost i to mi je dosta. Amen.

Tko uroni u ova promišljanja, vidjet će plodove, a jedan od plodova je istinsko samopoštovanje. Pristajati uz zlo je imati u jednu ruku i nedostatak samopoštovanja. Na ovo promišljanje o samopoštovanju potaknuo me prijatelj i *pro-life* senior, gospodin Marije Živković. Zaista je u pravu kada kaže da onaj tko čini pobačaj (izravnim i neizravnim sudjelovanjem) nema samopoštovanja.

Imati istinsko samopoštovanje jest zapravo poznavati vlastitu bit, što znači i vlastitu dušu. Kakva je naša duša? Uz Sveti pismo, odgovor nam daje i službeno priznata pobožnost Duši Kristovoj.

Gospodin je predao ovu pobožnost kao »znak posljednjim vremenima« službenici Božjoj, Majci Sofiji Pauli Tajber. Nebeski Otac joj je pokazao svu vrijednost ljudske duše, obdarivši njome svojega Sina u otajstvu utjelovljenja i dajući ga za spasenje ljudi. Krist kao Bogočovjek posjeduje najljepšu od svih ljudskih duša i želi nas oblikovati na svoju sliku. Svojom Dušom Krist želi skrenuti pažnju na to da je svaki čovjek urešen dušom koja je dragocjena i važna te da je Isus dao svoju božansku Dušu za otkupljenje ljudskih duša.

»Kad sam kasnije skrušeno pitala Krista zašto On svojoj Crkvi u dvadesetom stoljeću daje na štovanje svoju božansku Dušu i zašto stvara njezinu Družbu, milosrdni mi je Krist objasnio da je to lijek za štetan utjecaj i zla djela sotone, kao i za moralni pad koji uništava cijeli ljudski rod koji masovno počinje negirati postojanje ljudske duše, njezin natprirodan život, kao i zagrobnji život općenito« (Sofija Paula Tajber).

Pobačaj je napad na sliku Božju – čovjeka (žrtvu i počinitelja u isto vrijeme). Zato je i razumljivo kada majka Sofija upotrebljava izraz »bogomorstvo«.

Poklanjamo molitvenik »Dušo Kristova, posveti me!« svakome tko se javi na naš e-mail:
kontakt@hrvatskazazivot.com

Ante Čaljkušić

Pohod: magazin za život, tromjesečnik udruge »Hrvatska za Život«

Studeni 2021. - 8. broj

Izdavač: Hrvatska za Život,
Đordićeva 6, 10000 Zagreb

Glavni urednik: dr. sc. Krunoslav Puškar

Članovi uredništva: Ante Čaljkušić
i Petra Milković

Autori: Robert Colquhoun, Filip Đekić,
Vladimir Hoblaj, Veseljko Kralj, Marlon
Macanović, Krunoslav Puškar

Grafička obrada: Petar Krešimir Ćavar

Programiranje: Mladen Abaz

Fotografija na naslovnicu: Petra Milković

Pretplata na časopis:
40danazivot@gmail.com
ili 091 724 1044 (Dijana)

Zabranjeno je svako umnažanje, objavljivanje i distribuiranje cijelog ili dijela ovog časopisa bez dozvole uredništva.

Donacija za udrugu »Hrvatska za Život« - IBAN: HR48 2340 0091 1106 9825 3
(za inozemstvo: SWIFT PBZGHR2X)

U ovome broju:

40

3-4

40 DANA ZA ŽIVOT

Robert Colquhoun: Sudjelovanje u Inicijativi jest promatranje Božje milosti na djelu

NP

5-6

NAŠI PROGRAMI

dr. sc. Krunoslav Puškar: Muževnost se rađa iz odgovornosti

PK

7-8

PRAVNIKOV KUTAK

Filip Đekić: Pobačaj i pravni položaj oca nerođenog djeteta

R

9-10

REPORTAŽA

Vladimir Hoblaj: Supruga i ja udomili smo 15, a posvojili 6 djece

DS

11-12

DRUŠTVENA STRATEGIJA

Marlon Macanović: Zaslužuju li višečlane hrvatske obitelji zakonsko priznanje statusa roditelja odgojitelja?

S

13-14

SVJEDOČANSTVO

Veseljko Kralj: Dijete je neprocjenjiv Božji dar, a ne pravo

Riječ glavnog urednika

Primiće se kraju Godina sv. Josipa, izvanredni crkveni jubilej koji je započeo 8. prosinca 2020., a koji završava 8. prosinca 2021., proglašen apostolskim pismom pape Franje »Patris corde« (*Očinskim srcem*) o 150. godišnjici proglašenja sv. Josipa zaštitnikom sveopće Katoličke Crkve. Zanimljivo je to kako Papina odluka o proglašenju Godine sv. Josipa dolazi upravo u vrijeme kad se slavi 333. godina otkako je Hrvatski sabor na svome zasjedanju 9. i 10. lipnja 1687. jednoglasnom odlukom proglašio sv. Josipa zaštitnikom Hrvatskoga kraljevstva.

Očito je da nam ovim dragocjenim crkvenim jubilejom papa Franjo želi skrenuti posebnu pozornost na lik i djelo sv. Josipa, prečistoga zaručnika Blažene Djevice Marije i brižnoga branitelja Kristova. U svome apostolskom pismu papa Franjo opisuje sv. Josipa ovim riječima: »Ljubljeni otac, otac pun nježnosti, poslušni otac koji prihvata; otac kojeg resi kreativna hrabrost, marljiv, uvijek u sjeni.« Ovaj sažet, ali dubok opis sv. Josipa pokazuje kakav bi trebao biti jedan kršćanski otac i koje bi vrline pritom trebao naslijedovati.

Nije slučajno da nam je Bog u svojoj providnosti odlučio naglasiti upravo primjer sv. Josipa – primjer oca koji je bio suočen s neplaniranom trudnoćom, trudnoćom koju nije očekivao, ali koji je tu trudnoću hrabro prihvatio, odgojivši sa svojom zaručnicom Boga, ali i najsvršenijeg muškarca koji je ikada kročio ovom zemljom. On je primjer odgovornog muškarca koji svaku životnu situaciju prihvata s vjerom i povjerenjem u Boga, znajući da njega, kao i majku i dijete koje mu je Bog povjerio, On neće nikad ostaviti same.

Istaknut primjer sv. Josipa daje nam se, ni manje ni više, u vrijeme kada mnogi očevi bježe od odgovornosti, ne prihvatajući začeto dijete koje oni nisu planirali, pri čemu majku djeteta ili sile na pobačaj ili je pak uvjерavaju kako je to njezina odluka, olako prebacujući silnu odgovornost i teret odluke na nju. Nažalost, u takvim situacijama, osoba koja je trebala biti stup i oslonac majki popušta, zbog čega se nerijetko ruši čitava obitelj, ostavljajući iza sebe ozbiljne postabortivne rane na svome srcu i na srcu majke djeteta, a u društvu ogromnu prazninu.

Htjeli mi to priznati ili ne, kriza pobačaja u kojoj trenutno živimo izravna je posljedica krize muževnosti. Uvjeren sam kako bi pobačaj danas bio nezamisliv da društvene promjene nisu počele udarati na ulogu oca obitelji sredinom prošlog stoljeća, nakon čega je on pokleknuo i dopustio da se čitava institucija obitelji njiše onako kako zapadni vjetar puše. Stoga je krajnje vrijeme da se današnji muškarci zagledaju u primjer sv. Josipa, sveca 3. tisućljeća, koji će nam pokazati kako biti odgovoran i bogobojan suprug i otac. Neka nam upravo u tome pomognu članci ovoga, 8. broja »Pohoda«, posebno pripremljeni povodom jubilarne Godine sv. Josipa.

dr. sc. Krunoslav Puškar

Pohod

40 DANA ZA ŽIVOT

Sudjelovanje u Inicijativi jest promatranje Božje milosti na djelu

Povodom njegova 6. dolaska u Hrvatsku, a u sklopu 10. nacionalnog susreta Inicijative, razgovarali smo s Robertom Colquhounom, međunarodnim koordinatorom inicijative »40 dana za život«.

Razgovor vodio: Krunoslav Puškar

Robert Colquhoun ima 38 godina, oženjen je već osam godina i otac je petero djece. Živi u Bedfordshireu, sjeverno od Londona, no njegova obitelj podrijetlom dolazi iz Škotske, što se može vidjeti i po njegovu prezimenu koje je ime škotskoga klana. Obratio se na katoličanstvo s anglikanstva 2004. godine, a nekoliko godina nakon toga, uvidjevši surovu stvarnost pobačaja u svojoj zajednici, posvetio se borbi za život.

»Jednom je prilikom David Alton, član Gornjeg doma britanskoga parlamenta, gostovao na mome sveučilištu i održao govor o *pro-life* aktivizmu. Prikazao je stvarnost pobačaja u slikama, a njegov mi je govor otvorio oči za vodeći društveni problem našeg doba. Taj je događaj posijao sjeme u mome srcu da se moramo oduprijeti krizi pobačaja«, objasnio je Robert.

Nakon toga proveo je još nekoliko godina u sjemeništu, no s vremenom je shvatio kako svećeništvo ipak nije njegov poziv. Nakon odlaska iz sjemeništa, proveo je godinu dana u misijama u Kanadi organizirajući duhovne obnove za mlade. Kad se vratio u Ujedinjeno Kraljevstvo, držao je predavanja u školama o predbračnoj čistoći, a radio je i za vodeću organizaciju koja se borila protiv eutanazije naziva »Briga, a ne ubojstvo« (engl. *Care Not Killing*). Tek je 2010. pokrenuo prvu kampanju inicijative »40 dana za život«. »Osjećao sam da me Bog na to poziva, a ja sam vjerom odgovorio na Njegov poziv«, dodao je naš sugovornik.

Tijekom koronakrize, Vlada je žurno implementirala legislativu kojom se pobačaj dopušta i kod kuće, a pilule za pobačaj mogu se poslati poštom. Sada se skoro polovina pobačaja događa kod kuće.

Razlogâ zašto se Robert odlučio na pokretanje Inicijative u svojoj zemlji nije manjkalo. Naime, prema statistici iz 2018., te je godine izvršeno 205 295 pobačaja u Ujedinjenom Kraljevstvu. Oni se obično vrše u klinikama za pobačaje kao što je *Marie Stopes*, savjetovalištima za trudnice poput BPAS-a, ali i u bolnicama. »Tijekom koronakrize, Vlada je žurno implementirala legislativu kojom se pobačaj dopušta i kod kuće, a pilule za pobačaj mogu se poslati poštom. Sad se skoro polovina pobačaja događa kod kuće. To je jedna od najvećih promjena u zakonu o pobačaju od 1967. godine kad je on legaliziran. Premda je Vlada obećala da će revidirati taj zakon, mislim da ćemo ga se teško riješiti«, upozorava Robert.

Sada, otkako je 2019. godine dopušten pobačaj u Sjevernoj Irskoj, svaka četvrta trudnoća u Ujedinjenom Kraljevstvu završi pobačajem. Međutim, Ujedinjeno Kraljevstvo plaća i promovira pobačaj diljem svijeta. Daje silne količine novca aborterima u zemljama trećeg svijeta koji pak krše zakone svoje zemlje da bi izvršili pobačaj.

Robert je bio voditelj Inicijative za grad London od 2010. do 2013. godine. Kako ističe, vođenje Inicijative u tome gradu bilo je nevjerojatno i milosno iskustvo puno uzbuđenja, ali i drame. »U tom sam periodu svjedočio tome kako su mnoge žene ispred klinika za pobačaje odustale od pobačaja i odabrale život za svoju djecu (u prosjeku njih šest svake kampanje). U jednoj je kampanji od pobačaja spašeno čak 23 djece. Mnogi su nam bili zahvalni na tome što je naša prisutnost spasila život njihova djeteta«, rekao je Robert.

Svjedočio je velikim čudima na mjestu bdjenja. Primjerice, molili su za jednu ženu koja je imala dogovoren pobačaj i ona je u noći prije svog termina sanjala svoje nerodeno dijete kako je doziva. Ujutro, kad se probudila, odustala je od pobačaja. Svjedočio je i tome kako je jedan muškarac, otac djeteta, uletio u kliniku i u posljednji tren izvukao svoju djevojku.

Robert Colquhoun na 10. nacionalnom susretu Inicijative u Zagrebu, održanom u kolovozu 2021. godine

No svjedočio je i velikom protivljenju i progonima! »Studenti u studentskom domu nasuprot mjesačnog bdjenja redovito bi nas izrugivali. Polijevali bi nas kantama vode, a pozvali bi nam i policiju preko 100 puta u jednoj kampanji. Imali smo i slučajeva da se na nas zalijeću biciklisti kamikaze i da na nas bacaju izmet i jaja. Najdramatičniji je trenutak bio kad smo molili ispred mrtvačnice za nerođene u društvu biskupa, a preko puta nas je bilo preko 500 prosvjednika. Neki od njih su potrgali ili ukrali naše transparente. Također smo u nekim slučajevima svjedočili demonskoj aktivnosti i morali pozvati egzorcista«, prisjetio se Robert svojih prvih kampanja, naglasivši kako se ustrajnost isplatila. Tijekom 11 godina postojanja Inicijative, u Ujedinjenom Kraljevstvu spašeno je preko 1000 nerođenih života od sigurne smrti pobačajem, a šest je klinika za pobačaje zauvijek zatvoreno.

Kao međunarodni koordinator Inicijative započeo je raditi u listopadu 2012. godine. »To je za mene bilo uistinu uzbudljivo vrijeme jer se Inicijativa proširila diljem SAD-a, a međunarodna je scena bila vrlo mlada. U početku je bilo samo 20 međunarodnih kampanja, a sad smo narasli na preko 300 međunarodnih kampanja. Volim reći da je sudjelovanje u Inicijativi promatranje Božje milosti na djelu, i to iz prvog reda.«

Za Roberta je Božja milost kad se pojave novi voditelji i pokrenu kampanju koja preobrazi njihovu zajednicu. Veseli ga vidjeti spašene nerođene živote, medicinsko osoblje koje prestaje raditi pobačaje i klinike za pobačaje koje se zatvore. Otkako radi kao međunarodni koordinator, svjedočio je iz prvog reda širenju Inicijative u Latinskoj Americi, ali i u Hrvatskoj.

Posjetio je preko 30 zemalja. »To je najbolji posao na svijetu. Upoznao sam tolike nevjerojatne voditelje sa željom da zaustave pobačaj u mjestu u kojem žive«, izjavio je Robert.

Za njega je bilo nevjerojatno vidjeti koliko se Inicijativa proširila u Kolumbiji. Godine 2015. imali su samo jedan grad, Bogotu, uključen u Inicijativu, a danas je Inicijativa prisutna u preko 50 kolumbijskih gradova. U Meksiku je Inicijativa prisutna na čak 90 mjesačnih bdjenja. Naziru se i voditelji za pokretanje Inicijative u Južnoj Koreji i Austriji, a u Indiji je ove godine po prvi put održana kampanja Inicijative. U Hrvatskoj je dosad bio šest puta i svaki bi ga put iznova oduševio naš pokret za život, ali i sama naša zemlja.

»Hrvatska je nevjerojatna i prelijepa zemlja! Dirnut sam nevjerojatnom toplinom i gostoljubivošću Hrvata, njihovom velikom vjerom, prekrasnom dalmatinskom obalom, sjajnom hranom i prezanimljivom povijesti. Nikada neću zaboraviti činjenicu da su Hrvati izmisliли padobran i kravatu!«, oduševljeno je naglasio Robert.

»Ono što me oduševilo vezano za apostolat za život jest svjedočenje širenja Inicijative iz jednoga hrvatskog grada, Zagreba, na 34 ostala hrvatska grada. Oduševilo me i širenje centara za život za vrijeme koronakrizе, pokretanje prvog časopisa za život, *Pohoda*, upoznavanje predanih voditelja, organiziranje međunarodne konferencije za život... Upoznao sam i nekoliko od stotinu djece spašene od pobačaja (za koje se zna) zahvaljujući vašim molitvama i prisutnosti. U vašoj se zemlji nazire početak kraja pobačaja. Zbog ovakvih silnih plodova volio bih opet doći k vama«, zaključio je Robert razgovor za naš *Pohod*.

Pomoću ovog QR koda možete pročitati intervju s Robertom Colquhounom koji je dao za *Glas koncila* povodom svoga 6. dolaska u Hrvatsku.

NAŠI PROGRAMI

Muževnost se rađa iz odgovornosti

Piše: dr. sc. Krunoslav Puškar,
voditelj projekta »Muževni budite«

»Muževnost se rađa iz odgovornosti«, ovako glasi rečenica koju sam čuo prije nekoliko godina, a koja sažima svu bit autentične muževnosti. U kratkom mi se roku urezala u pamćenje. Doista, pravi je muškarac odgovoran i brine za sebe i za sve one osobe koje mu je Gospodin povjerio.

Kad sam ujesen 2016. godine, uz Božju pomoć, pokrenuo inicijativu »40 dana za život« u svome gradu, nisam imao gotovo nikakvu predodžbu o stanju današnje muževnosti. Iskreno, nisam o njoj ni razmišljao, sve dok mi nisu počele prilaziti žene koje su imale iskustvo pobačaja i koje su mi priznale, najčešće uz suze na licu, kako to nikada ne bi bile učinile da su imale potporu svoga muškarca, očajnjihova djeteta.

Tada mi nikako nije bilo jasno kako bi bilo koji muškarac bio tako nezainteresiran i tako lako dopustio da njegovo vlastito dijete izgubi život, ne osvrnuvši se ni na potrebu majke djeteta za emocionalnom potporom koja je tijekom trudnoće uvelike bitna. Ubrzo sam shvatio kako je kriza pobačaja zapravo izravna posljedica krize muževnosti - posljedica mlakih muškaraca koji u danom trenutku, postavši očevi, nisu preuzeli odgovornost i koji su, umjesto herojskih riječi »Nisi sama« ili »To je naše dijete«, izrekli poput papagaja jedan od nekoliko mogućih radikalnofeminističkih klišeja poput: »To je tvoja odluka« ili »Tvoje tijelo – tvoj izbor«.

Vidi se iz aviona kako danas razne ideologije žele uništiti tradicionalnu sliku muškarca jer znaju da, kada udare na glavu obitelji, ubrzo se i sama obitelj raspada, a nakon nje i čitavo društvo.

Ovakvu muškarčevu nezainteresiranost za vlastito dijete primijetio sam i drugdje. Budući da sam u to vrijeme radio u školi, uvidio sam kako se vrlo malen broj očeva zanima za svoje dijete (tijekom osam godina rada u školi, mogao sam na prste nabrojati

očeve koji su mi došli na informacije), ali i kako sve više djece odrasta s majkom jer je otac djeteta jednostavno od njih otišao. Previše djece danas odrasta bez očeve prisutnosti (bilo fizičke, bilo emocionalne) u Hrvatskoj i u svijetu, a time i bez kvalitetnog uzora koji bi im omogućio formaciju i inicijaciju u muževnost te pokazao što je dobro, a što loše za njih.

Također, sve sam više primjećivao kako mediji plasiraju i potenciraju iskrivljenu sliku muževnosti. Muškarac je, prema njima, ili feminiziran ili neodgovoran (ženskar, kriminalac, nasilnik, nesposoban za život), dok neke zdrave sredine – nema. Ako se u medijima i nađe koji pristojno prikazan muškarac, ne treba puno da ga mediji i lijevo orijentirani poslušnici prokažu kao primjerak toksične muževnosti, odnosno »tradicionalne ideologije muževnosti«. Vidi se iz aviona kako danas razne ideologije žele uništiti tradicionalnu sliku muškarca jer znaju da, kada udare na glavu obitelji, ubrzo se i sama obitelj raspada, a nakon nje i čitavo društvo.

Kako sam se iz kampanje u kampanju i iz godine u godinu sve više susretao s takvim i njima sličnim scenarijima, osjetio sam poticaj da pokrenem neki projekt koji bi se bavio promicanjem zdrave, odgovorne i autentične muževnosti. Više od pola godine odbijao sam tu misao u želji da netko drugi to pokrene, no kako nikoga drugog nije bilo na obzoru, odvažio sam se i krajem 2018. godine pokrenuo Facebook stranicu naziva *Muževni budite* prema citatu sv. Pavla: »Bdijte postojani u vjeri, muževni budite, čvrsti« (1 Kor 16, 13). Malo je reći da je Facebook stranica odjeknula i da se oko nje u vrlo kratkom roku okupio zavidan broj suradnika. Time je započeo zaokret u mome životu, a ja sam takoreći primio poziv unutar poziva.

MUŽEVNI BUDITE

Uvidjevši velik interes javnosti za navedeni projekt, početkom rujna 2019., na samu svetkovinu sv. Marka Križevčanina, pokrenuli smo i istoimeni portal koji pomoću više aspekata i pomoću više rubrika nastoji osvijetliti autentičnu muževnost. Osim poticajnih članaka i videoa, ponudili smo preko portala i više inicijativa koje na gotovo svakodnevnoj bazi mogu pomoći u izgradnji autentične muževnosti.

*Podignemo li muškarce,
podići ćemo i čitavu obitelj, a time
i društvo, jer statistike pokazuju
da, kada muškarac prvi krene
u crkvu, u 93 % slučajeva
i ostatak obitelji krene za njim,
a to je radosna vijest.*

Primjerice, inicijativa »Muževi, ljubite svoje žene« potiče muškarce da svake prve srijede u mjesecu mole i poste za svoju (buduću) suprugu, a inicijativa »Čisto srce stvori mi, Bože« potiče muškarce da svake treće srijede u mjesecu mole i poste za svoje oslobođenje od ropstva pornografije. Nadalje, inicijativa »Što je muškarac bez krunice?« potiče sve muškarce da u marijanskim mjesecima, svibnju i listopadu, mole krunicu, dok pak inicijativa »Biblijia kroz 365 dana« potiče muškarce da u godinu dana pročitaju čitavo Sveti pismo.

Poanta ovih inicijativa jest duhovno podići muškarce, jer je u posljednje vrijeme očito kako su žene prisutnije

u crkvi i u duhovnom životu. Podignemo li muškarce, podići ćemo i čitavu obitelj, a time i društvo, jer statistike pokazuju da, kada muškarac prvi krene u crkvu, u 93 % slučajeva i ostatak obitelji krene za njim, a to je radosna vijest. Žalosno je samo što mnogi muškarci toga nisu svjesni. Jedna od najvećih sotonskih prevara jest njihovo mišljenje da je pobožnost rezervirana samo za žene.

Dosad su održane i dvije vrlo uspješne *online* konferencije za muškarce naziva »Budi muškarac« (2020. i 2021.), koje su uspjele okupiti 25 stručnih govornika, laika i svećenika, koji su unutar svoga staleža i poziva ponudili uzore muževnosti i očinstva. Nekoliko tisuća muškaraca sudjelovalo je na ovim konferencijama, a želja nam je, kad bude moguće, ovakve konferencije održati i uživo. Ukratko, sam projekt i portal nude razne mogućnosti i alate kako biti autentičan katolički muškarac i otac u svijetu koji je danas izrazito nastrojen protiv katoličanstva, kao i protiv muškaraca i očeva koji prema njemu nastoje živjeti.

Poznata je izreka sestre Lucije iz Fatime koja je rekla kako će se posljednji rat između Boga i Sotone voditi preko braka i obitelji. Stoga je naša zadaća kao društva osnažiti oba stupa obitelji, muškarca i ženu, a osobito muškarca koji je prema Božjem naumu pozvan biti glava obitelji. Nadam se da će i ovaj projekt odigrati svoju ulogu i da će doprinijeti tome da jednoga dana pobačaj postane nezamisliv jer će svaki muškarac biti ujedno i suprug i odgovoran otac. Duhovni boj za nerodeniji život odavno je započeo, a pravi duhovni boj za muško srce ima tek početi.

Pomoću ovog QR koda možete pogledati 1. online konferenciju katoličkih muškaraca koja se održala 12. studenog 2020.

PRAVNIKOV KUTAK

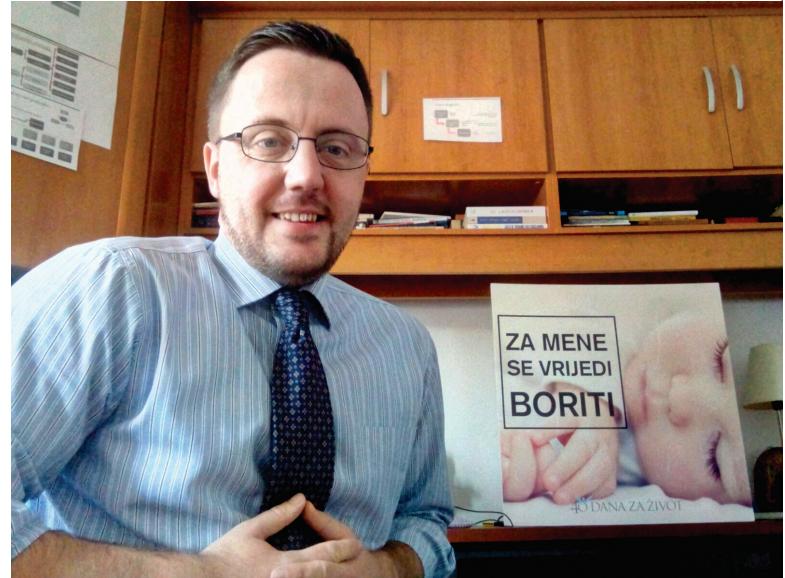
Pobačaj i pravni položaj oca nerođenog djeteta

Piše: Filip Đekić, mag. iur.

Pravo na život temeljno je ljudsko pravo propisano Ustavom RH i svim važnijim međunarodnim aktima. Iz toga temeljnog prava proizlaze sva ostala prava i bez prava na život ne bi postojalo pravo na privatnost, pravo na zdravlje, pravo na rad, pravo na slobodu kretanja, pravo na slobodu udruživanja i mnoga druga. Ono pripada rođenima i nerođenima, jer je medicinsko-znanstvena činjenica da ljudski život počinje začećem. To je uostalom u svome stručnom mišljenju konstatiralo i *Povjerenstvo za davanje stručno-znanstvenog mišljenja medicinske znanosti o pitanjima vezanim za početak ljudskoga života i dozvole prekida trudnoće*, čije je osnivanje 2009. godine predložio Ustavni sud u svrhu postupka ocjene ustavnosti komunističkog »zakona o pobačaju«.

Svoje su predstavnike u *Povjerenstvu* imenovali medicinski fakulteti iz Zagreba, Splita, Osijeka i Rijeke te Klinički bolnički centar iz Zagreba. Dakle, imamo kao jednu premisu da ljudsko biće nastaje začećem, a kao drugu formulaciju čl. 21. Ustava RH da svako ljudsko biće ima pravo na život. Stoga je konkluzija jasna – nerođeni i rođeni ljudi imaju intrinzično i nepovredivo pravo na život. U pravu ne postoji nešto između: ili je embrij jedan od članova nekog odnosa (subjekt) ili je pasivni element tog odnosa (objekt). Dakle, embrij nije nešto između subjekta i objekta, neka vrsta polučovjeka, nešto više od stvari. Ako je, dakle, embrij ljudsko biće, on je subjekt s punim pravom, jednak u dostojanstvu s drugim ljudskim subjektima. Stoga se embriju mora priznati pravo na život i proglašiti ga osobom.¹ Prema čl. 17. st. 3. Ustava RH, »niti u slučaju neposredne opasnosti za opstanak države ne može se ograničiti primjena odredbi ovoga Ustava o pravu na život...«. Pravo na život »nijeće« se samo osuđenicima na smrt, a smrtnе kazne već dugo nisu popularne u svijetu.

Namjerni pobačaj brutalno je izvršenje smrtne kazne nad nevinim čovjekom. Riječ abortus vuče etimološke korijene od lat. riječi *aboriri* što znači »propasti, umrijeti«. U hrvatskom jeziku postoji najmanje 25 naziva koji se koriste za taj pojam, između ostalog *izmetnuće, izvrčenje, izbijenje (čeda oliti zametka)*

ljuckoga), raztiranje ploda tilesnoga, usmrćenje utrobe, otjerivanje ploda utrobnoga, otrovanje utrobnoga ploda... Pobačaj se po stručnoj medicinskoj literaturi definira kao »izgon ili odstranjenje ploda iz maternice prije isteka 28 tjedana trudnoće«. Za izvršenje namjernog pobačaja postoje do u tančine razvijene metode poput: usisavanja vakuumom (najčešće u ranoj fazi trudnoće), kiretaže i dilatacije, indukcije (ubrizgavanje u maternicu tvari koja izaziva pobačaj, najčešće prostaglandin) i histerotomije (kirurški zahvat sličan carskom rezu, koristi se u poodmakloj trudnoći, najčešće kad je život majke u opasnosti). U novije vrijeme sve se više prakticira medikamentozni abortus.

[Činjenica je da je danas pri raspravama o abortusu gotovo potpuno izostavljena treća strana – otac nerođenog djeteta.]

Uzimajući u obzir na početku navedene pravne i znanstvene činjenice opravdano postavljamo pitanje kako smo kao društvo mogli dopustiti da namjerni pobačaj postane medicinska usluga. Mnogo je faktora tome doprinijelo u zadnjih sto godina, još od legalizacije pobačaja u Sovjetskom Savezu 1920. godine. Kao društvo busamo se u prsa znanstvenim napretkom, no sami sebe pobijamo upravo zagovaranjem i vršenjem pobačaja (čak i u trenutku porođaja) te se polako, ali sigurno, spuštamo u mračne ambise koji su grobovi propalih civilizacija. Zapravo, napredak postoji jedino u hedonističko-utilitarističkom pristupu životu, pri čemu smo mi muškarci jedna od perjanica. Istini na volju, na pleća muškaraca natovareno je od strane agresivnog feminističkog pokreta nesnošljivo i hiperuveličano breme navodne nam šovinističke prošlosti, a na što smo samo slegnuli ramenima. No tekovine feminističke revolucije iz perioda seksualne panrevolucije 60-ih godina išle su na ruke bezumnima među nama, jer su kontracepcija, abortivne kontra-

¹ Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-I-60/1991 i dr. od 21. veljače 2017., i Izdvojeno mišljenje, Katedra za obiteljsko pravo Pravnog fakulteta u Splitu.

cepcijiske pilule te legalan i lako dostupan abortus dali priliku da maksimalno uživamo u ženskim čarima s nikad manje odgovornosti. Činjenica je da je danas pri raspravama o abortusu gotovo potpuno izostavljena treća strana – otac nerođenog djeteta. Da, muškarci su, prema glavnostručkoj liniji društvenog mišljenja, nebitni kad se donose odluke koje znače život ili smrt nerođenog djeteta, djeteta u čijem su stvaranju aktivno sudjelovali.

Tijekom cijele ljudske povijesti djeca su bila plod prirodnih spolnih odnosa između muškaraca i žena. Oba spola znala su da su jednako odgovorna za svoju djecu, a društvo im je na neki način olakšavalo odgoj. Otac ili *father* (riječ dolazi od stare engl. riječi *faeder* koja je značila »onaj koji rađa dijete«) uvijek je imao posebno važnu ulogu u društvu, od rimske *patria potestas* preko pravila primogeniture u srednjem vijeku do predindustrijskog razdoblja 16., 17. i prve polovice 18. stoljeća kad su postojale klasične patrijarhalne obitelji koje su se sastojale od tri generacije (djedovi, očevi i unuci). Protestantska, a zatim Francuska revolucija otvorit će Pandorinu kutiju iz koje će biti ispušten ideološki virus koji napada zdrav organizam društva utemeljen na autoritetu oca, bilo u obitelji, Crkvi ili državi. Ono što su protestantska i Francuska revolucija započele na ideološkom planu, industrijska je revolucija nastavila na polju svakodnevnog života. Polako iščezavaju ekonomski samodostatne multigeneracijske obitelji koje su živjele i radile na seoskim imanjima, događa se selidba u urbanija središta, prvenstveno očeva koji tako zarađuju kruh za svoju obitelj. Time je posijana klica današnje moderne nuklearne obitelji, koja se sastoji od oca, majke i njihove djece, najčešće smještene u predgrađu.

[Da, muškarci su, prema glavnostručkoj liniji društvenog mišljenja, nebitni kad se donose odluke koje znače život ili smrt nerođenog djeteta, djeteta u čijem su stvaranju aktivno sudjelovali.]

Po nastupajućim promjenama koje brišu konture obitelji izvana, one se mijenjaju i iznutra. Otac više nije apsolutno prisutan u životu svoje obitelji, majka postaje glavna odgajateljica djece, dok se uloga oca sve više svodi na *breadwinner* ulogu. Dom je za oca obitelji oaza mira u koju dolazi odmoriti se od nemilosrdnog kompetitivnog svijeta tržišta i rada. No ipak, iako pomalo izblijedjela, patrijarhalna hijerarhija s ocem kao autoritetom nije utrnula. Ta je

hijerarhija imala i negativnih posljedica, što se očitovalo kroz ženama onemogućeni pristup višim školama i fakultetima, glasovanju na izborima ili otvaranju računa u banci. Počinjene nepravde pokrenule su prvi val feminističkog pokreta u drugoj polovici 19. stoljeća. No pokret je ubrzo od prvotnog cilja obrane dostojanstva žene skrenuo u jednom sasvim drugom smjeru te je združen s komunističkom ideologijom napao društvene zasade koje su počivale na hijerarhiji i poštivanju autoriteta. Mnogi očevi nisu imali duhovne snage braniti svoj teritorij jer su se od istoga podosta udaljili, fokusirajući se na potragu za materijalnim osiguranjem životne egzistencije svojih obitelji, a nekim je posao, zarada i karijera postala sama sebi svrha. Kao što rekosmo, na udaru su se našle vjerske, gospodarske i kulturne institucije, a upravo su se u posljednjima, nakon II. svjetskog rata, dogodile najradikalnije promjene. Misli i djela filozofa, sociologa i društvenih aktivista, poput Alfreda Kinseya, Margaret Sanger i Frankfurtske škole, uvelike su utjecale na poslijeratnu mlađež zapadnog svijeta, tzv. *baby boom* generaciju. Ona je usvojila novi pogled na život nebrojeno puta opjevan kroz moto »seks, droga i rock'n'roll«. Vrhunac kulturne revolucije svakako predstavlja dekriminalizacija kontracepcije i pobačaja 60-ih i 70-ih koja se dogodila u SAD-u i zapadnoj Europi.

Kad Amerika kihne, cijeli svijet se prehladi, stoga su za razumijevanje današnjeg proabortivnog društvenog mentaliteta ključne dvije presude donesene upravo u SAD-u. U *Griswold protiv Connecticuta* iz 1965., Sud je srušio državni zakon iz 1879. (dio seta federalnih zakona zvanih *Comstock Laws*) koji je zabranjivao prodaju lijekova, liječničkih proizvoda i sprava koje sprječavaju začeće. U presudi je Sud iznasaop popularno implicitno ustavno pravo na privatnost krajnje ekstenzivno tumačeci jamstva koja daje Povelja o pravima (engl. *Bill of Rights*). Bila je to prijelomna sudska odluka kojom su bračni parovi dobili slobodu legalnim putem nabavljati kontracepciju, a proizvođači, distributeri i prodavači slobodu njezine komercijalne prodaje. Dan donošenja presude, 7. lipnja 1965., obilježava se danas kao Dan pilule (engl. *Pill Day*). Presudom u predmetu *Eisenstadt protiv Bairda* iz 1972., Sud je utvrdio protuustavnost massachusettskog zakona koji zabranjuje distribuciju kontracepcije osobama u izvanbračnim vezama. Sud je odlučio da »ako pravo na privatnost ima ikakav smisao, onda znači da pojedinac u braku ili izvan braka ima pravo biti sloboden od neželjena miješanja vlasti u tako osobna pitanja kao što je odluka hoće li začeti ili roditi dijete.« Tom presudom zadan je posljednji rez pravno-moralnoj sponi koja je ekskluzivno povezivala brak i prokreaciju.

Nastavak ovog članka pročitajte u sljedećem broju Pohoda...

Pomoću ovog QR koda možete pogledati predavanje Filipa Đekića na temu pobačaja iz zakonske perspektive, održano 2019. na tribini na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, na kojoj su također sudjelovali dr. sc. Mirjana Radan, ginekologinja i bioetičarka, te dr. sc. Petar Tomev Mitrikeski, profesor s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju.

REPORTAŽA

Vladimir Hoblaj: Supruga i ja udomili smo 15, a posvojili 6 djece

Premda se donedavno vrlo malen broj ljudi mogao pohvaliti time da zna gdje se nalazi Mursko Središće, to se stubokom promijenilo 2018. godine kad je nagradu »Ponos Hrvatske« za hrabrost i nesebičnost kod udomljavanja i posvajanja djece dobila obitelj Hoblaj. Zato danas skoro svi znaju da je Mursko Središće najsjeverniji grad u Hrvatskoj i da u njemu žive Vladimir i Marina Hoblaj, bračni par koji je dosad udomio 15, a posvojio šestero djece.

Ako pitate Vladimira je li oduvijek razmišljao o udomljavanju i posvojenju, on će vam iskreno reći kako mu to nije bilo ni na kraju pameti. Tek kad se obratio i kad je prihvatio Krista za svoga Spasitelja i Gospodina, shvatio je kako smo svi mi na čudesan način posvojena djeca nebeskog Oca. Tu je pomisao o posvojenju dobila svoju uzbudljivu potvrdu. »Pa zašto ne bismo mi kao obitelj živjeli tu prekrasnu istinu?«, upitao se Vladimir. »I tako smo u periodu od 1990. do 1998. godine Marina i ja posvojili petero djece (šesto smo posvojili 2018.), dok smo se za udomiteljstvo odlučili 2009. godine, nakon što smo zatvorili svoj obiteljski posao. Budući da smo od roditelja naslijedili veliku kuću i već stekli podosta iskustva s posvojenjem, a ja se uz to bavio kršćanskim savjetovanjem, osjećali smo da bi nam udomiteljstvo moglo biti Božji poziv za ostatak života.«

Nikada nisu gledali na okolnosti ili pozadinu djece. To je bio i ključni razlog zašto su relativno lako mogli posvojiti više njih. Štoviše, za svako su se posvojenje dogovorili i obvezali telefonom prije nego bi uopće i vidjeli dijete. Osim prve djevojčice koju su dobili potpuno zdravu, sva su ostala s određenim posebnim potrebama, a od udomljene djece sva su romske pripadnosti. »S obzirom da su sva naša djeca osim prvog s nekim posebnim potrebama, a udomljena uglavnom odgojno zapuštena, odgoj svakog od njih bio je određeni izazov. Učili smo u hodu, ali nam je veliki temelj bilo znanje i vještine koje sam usvojio u radu udruge za kršćansko savjetovanje *Nada za život*, čiji sam osnivač i voditelj«, istaknuo je Vladimir.

Prvo od teže posvojive djece bila je djevojčica oboljela od celjakije, koja je kao beba bila još i alergična na mlijeko. S njenim su odrastanjem otkrivali i njene druge poteškoće u vidu disleksije, disgrafije, epilepsije i blažeg oblika kognitivnih ograničenja. Na početku je bilo teško, no njezin im je napredak donio pouzdanje

da se mogu nositi s takvim izazovima pa su se kasnije lakše odlučili posvojiti ostalu djecu s posebnim potrebama. Što se tiče udomljene djece, ona su im sva došla zapuštenih odgojnih navika pa su i njima trebali pristupiti na specifičan način.

[Meni je oduvijek bilo žao da posvojena djeca budu B varijanta.]

Misljam da nije fer da na djecu kojima je to uskraćeno treba gledati kao na neku vrstu rezervne ili čak zadnje opcije.

Na temelju svoga dugogodišnjeg iskustva, Vladimir je uvidio koliko je važna emocionalna i fizička prisutnost oca u obitelji. »Koliko god je majka nezamjenjiva, mislim da je uloga oca podcijenjena, naročito u kasnijoj djetetovojo dobi. Današnja kultura i svjetonazor sve više želi izbrisati razlike između spolova, pa tako i između majčinstva i očinstva, a ja vjerujem da, iako nas je Bog stvorio jednako vrijednima, namijenio nam je donekle različite uloge. I dok je majka sinonim za toplinu i bliskost, otac je taj kojeg dijete naročito treba da stekne osjećaj vrijednosti, identiteta, mjeru pravednosti i vjeru u perspektivu. Zato se bojim da društvo nije ni svjesno koliko je kriza očinstva velik problem. Nekad su očevi radili kod kuće pa su svojoj djeci bili mentor u usvajajuživotnih vještina, dok je danas čak i u obiteljima s oba roditelja otac rijetko kod kuće zbog naravi i zahtjeva posla. Srećom, kad zemaljski otac ne ispunji svoju ulogu, prihvaćanjem Isusa Krista svakom ostaje mogućnost dobiti savršenoga nebeskog Oca koji nam može dati pravu vrijednost, identitet i odgoj za vječnost.«

»A kako sam se ja snašao u toj ulozi? Pa, otac se postaje onog trenutka kad se rodi ili posvoji dijete, a nakon toga se biti ocem uči cijelog života. Radio sam greške i još ih uvijek radim. No zapazio sam da djeci nije teško te greške oprostiti kad se uvjere da im oca vodi dobro namjernost, stabilnost, predvidljivost, pravčnost i ohrabruvanje. Na mome putu očinstva mnogo mi je pomogao moj mentor dok sam 1998. godine polazio tečaj za kršćansko savjetovanje u Budimpešti. Nikad neću zaboraviti njegove jednostavne riječi da ja ne trebam na sebe uzeti teret i

obvezu da dobro odgojim svoju djecu. Moja je jedina obveza da ih volim i discipliniram. Sve ostalo trebam prepustiti Bogu», dodao je Vladimir, naglasivši kako životni poziv udomitelja i posvojitelja nije moguće živjeti bez vjere, koju želi prenijeti i svojoj djeci.

»Ja iskreno vjerujem da najvrjednije što sa svojim životom možemo učiniti jest upoznati Onoga koji nam je taj život poklonio i povjerio. A meni i nama On je dao zaista puno – dobru djecu, zdravlje, materijalnu sigurnost, osobnu ispunjenost, tisuće prijatelja, društvenu podršku, da nabrojim samo nešto iz Njegove bogate riznice. Zato Ga i želimo iskreno približiti svojoj djeci, ne zbog tradicije ili obveze, nego zbog same istine da ih njihov Stvoritelj ljubi više nego ih njihovi roditelji mogu ikada ljubiti te da im je Isus Krist tu ljubav pokazao svojom smrću na križu nudeći im u njoj oproštenje grijeha, novi život i vječno spasenje (lv 3, 16). Ne možemo kriti da nam je velika želja da svako naše dijete prepozna tu Božju ljubav kao svoju najveću inspiraciju i nadahnuće, ali u tome želimo biti i obzirni kako oni duhovnost ne bi doživjeli nametnutom, nego nečim što će svojim odrastanjem sami željeti sve više otkrivati«, naglasio je naš sugovornik.

U svemu tome vjeruje da odgoj u vjeri donosi još jedan veliki blagoslov. Naime, primjetio je da djeca lakše i iskrenije prihvaćaju autoritet svojih roditelja kad vide kako i njihovi roditelji poštuju nekog iznad sebe. Destruktivna buntovnost djece je često očekivana posljedica krize svih autoriteta koja je tako izražena u našem vremenu. Vezano uz to otkrio je kako on i njegova braća nisu voljeli i poštivali svoje biološke roditelje onako kako to čine njihova posvojena i udomljena djeca. »Ipak, mislim da je dobro upozoriti da se posvojitelji suzdrže od romantičnih očekivanja. Posvojenje nije čin altruizma u kojem bi se dijete trebalo osjećati dužnim što smo mu spasili život, pa čak ne primarno ni sredstvom za ispunjenje roditeljske čežnje. Svako dijete je osoba pred kojom je samostalan život, a vrijeme njegova odrastanja predivna je privilegija roditeljstva. Zagušimo li dijete svojim zagrljajem, ono će ga se nastojati oslobođiti, no ako ga odgajamo za slobodu, ono će nam se uvijek vraćati iz ljubavi«, objasnjava Vladimir.

»No koliko god je vrijedno poticati na posvojenje, još je potrebnije govoriti o ljepoti i potrebi udomiteljstva«, dodao je. »Jer dok je djece za posvajanje daleko manje od potencijalnih posvojitelja, u Hrvatskoj ima čak tisuću djece koja žive u institucijama i čeznu za obitelji, a male su šanse da će ih netko udomiti. Iskreno bih volio ako bi i ova reportaža potaknula koju obitelj da otvori svoje srce i svoj dom onima koji ga nemaju. Meni je oduvijek bilo žao da posvojena djeca budu *B varijanta*. Mislim da nije fer da na djecu kojima je to uskraćeno treba gledati kao na neku vrstu rezervne ili čak zadnje opcije.«

Danas se u kući Hoblajevih, kad se svi okupe, skupi i preko 20 osoba. »Nakon što su nam se već tri kćeri udale i osamostalile, trenutno s nama živi preostalo troje posvojene te sedmero udomljene djece (od ukupno petnaestero koliko ih je dosad bilo kod nas na udomljavanju). A od tih sedmeho, dva su mladića koja su već navršila 21 godinu pa su time formalno izašli iz udomiteljskog sustava, no mi smo im ponudili da nastave živjeti s nama do svog osamostaljenja. Uz to, otkada je dobila posao u našem gradu, a muž joj radi na terenu, često nam se u kućanstvu pridruži i jedna od već udanih kćeri s unukom. Naše je iskustvo da je živjeti u velikoj obitelji značajno lakše. I to ne samo zato što se obiteljske obaveze raspodjele pa i djeca nauče pomagati jedni drugima, nego ponajviše zato što je velika obitelj odgojno i emotivno stabilnije okruženje. Naime, djeca rijetko zapadaju u svoje emotivne krize u isto vrijeme pa se u većoj obitelji te krize onda i lakše prebrode među ostalom braćom i sestrama. Dočim kad sin jedinac ili kći jedinica dođu u kruz, onda se odmah cijela obitelj ljudi.«

Osim što se bave posvojenjem i udomiteljstvom, obitelj Hoblaj pokrenula je i projekt »Kuća mogućnosti«. »Projekt Kuća mogućnosti pokrenuli smo kad smo uvidjeli da udomljena djeca završetkom svog školovanja moraju napustiti sustav socijalne skrbi a da većina od njih u tome trenutku ne posjeduje ništa – nemaju stan, posao, novac, obitelj, a često ni predodžbu o životu izvan ustanove ili svoje udomiteljske obitelji. U takvom se stanju oni često vraćaju u okruženje iz kojeg su bili izuzeti ili postaju žrtve poroka, kriminala i prostitucije, pa onda sav trud i sredstva koje je društvo uložilo u njihovo odrastanje mogu biti nepovratno izgubljeni, zajedno s njihovim mlađim životima. Projekt Kuća mogućnosti zamišljen je stoga kao socijalni projekt koji to želi promijeniti stambenim zbrinjavanjem i programom stručnog mentorstva. Namjera je da se te mlade opremi potrebnim životnim vještinama kako bi u periodu do dvije godine postali spremni za samostalni život.«

Pozitivna iskustva savjetovanja, kao i uspješna priлагodba djece u njihovu obitelj, poticaj im je da se nastave baviti udomiteljstvom sve dok im godine to dopuste te da nastave motivirati i druge obitelji da otvore svoj dom djeci koja ga nemaju. »Hrubre nas i vesele njihove prilagodbe, prve dobre ocjene u školi, njihovi umjetnički nastupi i sportski uspjesi, napredovanje na njihovim radnim mjestima, a najviše njihove ženidbe i unuci koji već predvode treću generaciju naše obitelji. Veliki poticaj su nam svakako i priznanja koja smo primili i podrška okoline u kojoj živimo, a ponajviše prigode u kojima možemo podijeliti svoja iskustva s Bogom«, zaključio je Vladimir razgovor za naš *Pohod*.

Nedavno je iz tiska izašla prva knjiga Vladimira Hoblaja »Kad se trese tlo pod nogama«, u kojoj opisuje općenite današnje krize i kako naći stabilnost u Bogu, navodeći mnoga svjedočanstva iz svoga života. Pomoću ovog QR koda možete pogledati **svjedočanstvo obitelji Hoblaj** održano u emisiji *In familia Dei* LaudatoTV-a.

DRUŠTVENA STRATEGIJA

Zaslužuju li više-člane hrvatske obitelji zakonsko priznanje statusa roditelja odgojitelja?

Piše: Marlon Macanović, mag. iur.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, Republika Hrvatska imala je 4 284 889 stanovnika. Prema podatcima Državnog zavoda za statistiku, prošle je godine rođeno najmanje djece u povijesti Republike Hrvatske, odnosno, rodilo se 39 596 djece, a umrlo je 52 427 stanovnika, što nam donosi negativan prirodni prirast od -12 831 osobe. Za revitalizaciju zemlje potrebno je godišnje rađanje barem 55 000 djece, a u RH je od 1991. do 2012. umrlo 172 000 ljudi više nego što se rodilo.

O ovome su govorili i pisali u mnogo navrata i naši eminentni stručnjaci, dr. sc. Andelko Akrap (demograf) i dr. sc. Stjepan Šterc (geograf), koji su stanovišta da je strategija demografskog razvoja neophodna za opstanak Hrvatske te da demografska politika mora biti sastavni dio gospodarske politike kao njezin temelj.

Za revitalizaciju zemlje potrebno je godišnje rađanje barem 55 000 djece, a u RH je od 1991. do 2012. umrlo 172 000 ljudi više nego što se rodilo.

Nositelji vlasti pokušali su riješiti ovu problematiku donošenjem *Nacionalnoga programa demografskog razvijka* (NPDR-1996) koji je predviđao široku paletu mjera poput: povoljnog stambenog kreditiranja mladih obitelji, nekoliko modela dječjih doplataka, poreznih

olakšica za djecu, oslobođenja od plaćanja participacije za počinjanje vrtića/jaslica za obitelji s troje i više djece, trogodišnjega porodiljnog dopusta za majke s troje i više djece te status plaćenog roditelja odgojitelja. Neke od mjera su implementirane u odgovarajuće zakone te postoje i danas, no zakonsko priznavanje statusa roditelja odgojitelja nije nikada uslijedilo.

Pohvalno je što su pojedine jedinice lokalne samouprave uvele mjeru roditelja odgojitelja, no to je samo »kap u moru« objektivnih potreba te držim kako je zakonsko usvajanje ove mjeri jedini mogući odgovor na demografsku katastrofu koja je u tijeku. Status roditelja odgojitelja trajao bi do punoljetnosti najmlađeg djeteta, a nakon prestanka statusa zajamčilo bi se prvenstvo u postupcima ostvarivanja prava iz aktivne politike na tržištu rada.

Zakonom bi trebalo omogućiti stjecanje statusa roditelja odgojitelja svim kategorijama roditelja s troje i/ili više djece (zaposlenim, nezaposlenim ili samostalnim djelatnicima), uz mogućnost izbora za one roditelje koji žele raditi da se mogu vratiti na rad i ranije; bilo istekom »osnovnog porodiljskog dopusta« (po postojećem zakonu za obitelj s troje i više djece on iznosi tri godine), bilo ranije u dogоворu s poslodavcem.

[Po meni, uzaludna su ulaganja u sve ostale društvene strategije (znanstvenu, industrijsku, turističku, sportsku, prometnu...) ako nacionalna demografska strategija ne zadobije društveni primat.]

Ujedno bi valjalo poticati posvajanje kao mogućnost roditeljima s manjim brojem djece te roditeljima koji zbog zapreka biološke prirode nisu bili u mogućnosti roditi više djece. Time bi se posvajanjem kao činom ljudske i kršćanske velikodušnosti i dobrote mogli ispuniti zakonom predviđeni uvjeti za postizanje statusa roditelja odgojitelja.

Zaslužuju li ovo višečlane obitelji kao nositelji nade nove hrvatske budućnosti? Odgovaram pozitivno i držim da bi isto odgovorila i velika većina hrvatskih građana. Po meni, uzaludna su ulaganja u sve ostale društvene strategije (znanstvenu, industrijsku, turističku, sportsku, prometnu...) ako nacionalna demografska strategija ne zadobije društveni primat.

Iako svi politički akteri u svojim programima ističu skrb za opće dobro i prosperitet građana, potvrda istih nastojanja uslijedila bi tek usvajanjem *Zakona o statusu roditelja odgojitelja*. Ova materija je u naravi jedno nadstranačko pitanje koje nikoga ne ugrožava, a ujedno ima višestruke pozitivne implikacije. Vjerujem da bi usvajanjem zakona nastali brojni pozitivni efekti, koji bi rezultirali rastom cijelog hrvatskog gospodarstva.

Pomoću ovog QR koda možete pročitati opširniji članak o statusu roditelja odgojitelja, koji je Marlon Macanović napisao za portal Bitno.net.

SVJEDOČANSTVO

Dijete je neprocjenjiv Božji dar, a ne pravo

Piše: Veseljko Kralj,
voditelj bratstva »Muževi katolici«

Dobri Bog u svojoj neizmjernoj ljubavi prema čovjeku i savršenoj providnosti daruje uz dar života jedan od najljepših darova, što nas upravo i čini sličima Njemu, a to je sloboda. Sloboda odlučivanja i donošenja bilo dobrih, bilo loših odluka. Bog time jako riskira, jer otvara se mogućnost vječnoga čovjekovog NE i odlaska u pakao, no kakva bi to bila ljubav bez slobode?

Upravo u toj slobodi živio sam i ja a da nikada u mlađosti nisam razmišljao o potomstvu, tj. o očinstvu, iako svaki užitak sa sobom nosi i odgovornost. Bile su mi važne djevojke, a ne žena. Nisam tražio Božju volju za svoj život, već sam bahato i naprasito sprovodio svoju volju. No kako znamo iz prirode i Božjih zapovijedi, svako posijano sjeme donosi rod. Bilo dobar, bilo loš. Bog mi je tako dao prekrasan dar sudjelovanja u Njegovu stvaranju, sukreaciju života, no ja za njega uopće nisam mario.

Nazvala me jedna djevojka, s kojom više nisam bio, i rekla kako je ostala trudna sa mnom. Odvratio sam joj kako me se to ne tiče i neka to riješi kako zna i otišao sam, bolje reći, pobegao od problema – na ratište. Više nisam mislio na nju niti sam je zvao. Perfekt, prošlo glagolsko vrijeme, i idemo dalje. Međutim, kad je moja djevojka ostala trudna i bila ozračena snimanjem u bolnici, odlučili smo se zbog savjeta doktora na »čišćenje« tih nakupina stanica kao da su tumorske. Ništa nisam znao niti osjećao. Rekao bi prorok Hošea: »Moj narod gine: nema znanja« (Hoš 4, 6). Pitanje je bih li postupio drukčije da sam znao da je to život. Prva djevojka nije mogla, ni znala, ni htjela bez mene odgajati dijete, a druga je zajedno sa mnom to odlučila.

Dobri mi je Bog dao velik dar očinstva, no ja sam to bezrezervno odbacivao. Ulaskom u brak, Bog je i dalje nastavio obilato davati jedan od najljepših darova na zemlji, a to je život. I dokle god nisam Oca

stavio na prvo mjesto u svome životu, nisam se ni sâm mogao ostvariti kao otac, već više kao najamnik. Tek smo četvrtu dijete prihvatali u ljubavi i zahvalnosti Bogu i shvatili smo koliko je samo jedno dijete neprocjenjiv Božji dar, a ne pravo.

Kad sam u čekaonici bolnice plakao zbog gubitka djeteta i srce mi se kidalo od boli, shvatio sam kako je to tek jako mali dio one boli koju je Otac nebeski osjetio kad sam Mu ja ubijao djecu, kako mi se htjelo u mojoj slobodi.

Nakon dva abortusa u mojoj životu ostale su rane koje je tek Bog počeo otvarati, htijući ih zacijseliti u boli, kako bih osjetio koliko je smrt Njemu mrska, jer tek đavlovom zavišcu smrt ulazi u svijet. I upravo nakon toga dolaze čak dva spontana pobačaja, gdje se kao ljudi i vjernici i roditelji ne snalazimo. Sada kad želimo život i prihvaćamo ga srcem, on odlazi od nas.

Kad sam u čekaonici bolnice plakao zbog gubitka djeteta i srce mi se kidalo od boli, shvatio sam kako je to tek jako mali dio one boli koju je Otac nebeski osjetio kad sam Mu ja ubijao djecu, kako mi se htjelo u mojoj slobodi. »Čovječe, možeš što hoćeš, ali ne

možeš dokle hoćeš.« Međutim, nakon svega toga darovao mi je još troje prekrasne djece. Za svaki dar pred Bogom imam veliku odgovornost, a osobito za dar života, i Bog će me jednog dana na sudu upitati i ovo: »Što si učinio s darovima koje sam ti dao? Što si učinio s djecom koju sam ti dao?« Na moju veliku žalost, neke darove, neku djecu sam doslovno zakopao u zemlju, a Bog je i s njima imao tako fantastičan plan, jer Bog ne stvara smeće, već prekrasne originale.

Ovo pišem na blagdan Gospe žalosne, a zašto je ona žalosna? Zar ne bi trebala danas, s obzirom na to da je u nebu, biti radosna? Zar nije Isus prošao Kalvariju i Muku i Smrt? Zar nije živ uskrsnuo te obradovao i Majku i učenike?

Za svaki dar pred Bogom imam veliku odgovornost, a osobito za dar života, i Bog će me jednog dana na sudu upitati i ovo: »Što si učinio s darovima koje sam ti dao? Što si učinio s djecom koju sam ti dao?«

Zašto je onda žalosna? Zato što je svaki čovjek njezinu dijete, oporučno ostavljeno od Isusa na Križu. I kad sam živio neodgovorno, plakala je i za mene i za one

Sretni supružnici Kristina i Veseljko Kralj

koje sam svojim bludništvom uništavao. Kad sam ubijao, opet je plakala zbog mene i ubijene djece. Njoj sam ubijao djecu, a svejedno je za me molila. Koliko ljubavi... Zato ti sada, Gospo žalosna, Majko nerođenih, hvala.

No naravno da nije dovoljno samo roditi dijete, već se i pobrinuti za njega, odgovorno ga odgajati prema Božjim zakonima ljubavi i poštovanja kako bi i ono jednoga dana moglo doći u nebo, što je cilj svakoga od nas. Kaže Pismo kako će nezakonita, tj. neprihvjetaća djeca na sudu svjedočiti protiv svojih roditelja, ali je utješno kako će zakonita, odnosno prihvjetaća djeca svjedočiti na sudu za roditelje.

Bože, učini me odgovornim muškarcem, ocem, Tvojim djetetom i vjernikom kako bih uvijek stajao u zaštiti života, a osobito nevinoga nerođenog života.

Obitelj Kralj: Valentina, Veronika, Katarina, Kristina, Gabrijel, Elizabeta, Veseljko, Magdalena i Viktorija

Osim što je voditelj bratstva »Muževi katolici«, Veseljko Kralj je i autor knjige »Ispovijest bijednog grješnika«, u kojoj svjedoči o svome životu prije i nakon životne tragedije zbog koje je završio i u zatvoru. Pomoću ovog QR koda možete pročitati više o njegovoj knjizi.

40 DANA ZA ŽIVOT

Svim promomaterijalima Inicijative možete pristupiti pomoću ovog QR koda ili posjetom stranici www.40danazazivot.com

